

ЦАРИНАРНИЦА

СВИМ

Предмет: Обавештење о примени Споразума о слободној трговини између Републике Србије, с једне стране и Евроазијске економске уније и њених држава чланица, с друге стране

Дана 25. октобра 2019. године, у Москви потписан је Споразум о слободној трговини између Републике Србије, с једне стране и Евроазијске економске уније и њених држава чланица, с друге стране (у даљем тексту „Споразум“).

Стране у Споразуму су Република Србија, с једне стране и Евроазијска економска унија (у даљем тексту: ЕАЕУ) и Република Јерменија, Република Белорусија, Република Казахстан, Киргиска Република, Руска Федерација (у даљем тексту: државе чланице ЕАЕУ), с друге стране (у даљем тексту „Стране“).

Чланом 33. Споразума (ступање на снагу) прописано је да Споразум ступа на снагу шездесет (60) дана од дана пријема последњег писаног обавештења о томе да су Србија, ЕАЕУ и државе чланице ЕАЕУ завршиле унутрашње правне процедуре неопходне за ступање на снагу Споразума.

С обзиром да су потребни услови за примену споразума испуњени, исти ће се примењивати почев од **10. јула 2021. године**.

Закон о потврђивању Споразума о слободној трговини између Републике Србије, с једне стране и Евроазијске економске уније и њених држава чланица, с друге стране је објављен у „Службеном гласнику РС – Међународни уговори“, бр. 3/2020.

У циљу правилне и једнообразне примене одредаба Споразума, Управа царина даје следеће објашњење.

Структура споразума састоји се од следећег:

- Општих одредаба којима се уређују циљеви Споразума, однос према другим међународним споразумима, режими слободне трговине, третман најповлашћеније нације, таксе и дажбине, забране, количинска ограничења и мере једнаког дејства, национални третман, техничке препреке у трговини, санитарне и фитосанитарне мере, порекло робе, транзит робе и др;
- Прилога 1. који садржи листу робе изузете из режима слободне трговине при увозу на царинску територију Републике Србије из држава чланица ЕАЕУ и листу роба које су предмет тарифних квота за увоз на царинску територију Републике Србије из држава чланица ЕАЕУ;
- Прилога 2. који садржи листу робе изузете из режима слободне трговине при увозу на царинску територију ЕАЕУ из Републике Србије и листу роба које су предмет тарифних квота за увоз на царинску територију ЕАЕУ из Републике Србије;
- Прилога 3. који садржи правила о пореклу робе, а додатно у оквиру правила о пореклу постоје и два прилога. Први прилог уз правила о пореклу робе се односи на форму сертификата о пореклу робе (Форма СТ-2) и додатног листа сертификата о пореклу робе (Форма СТ-2), док се други прилог односи на форму декларације о пореклу робе;
- Прилога 4. који садржи одредбе у вези са одређивањем нормалне вредности у антидампиншким истрагама;
- Прилога 5. који садржи решавање спорова.

1. СТИЦАЊЕ ПОРЕКЛА

Производ стиче порекло из Стране уколико је у потпуности добијен у тој Страни (члан 3. под (а) Прилога 3 уз Споразум) или је довољно обрађен или прерађен у тој Страни (члан 3. под (б) Прилога 3 уз Споразум).

У потпуности добијени производи из члана 3. под (а) Прилога 3. уз Споразум таксативно су набројани у члану 4. Прилога 3 уз Споразум (Роба у потпуности добијена или произведена).

Довољно обрађеним или прерађеним производима, у смислу члана 5. Прилога 3 уз Споразум (Критеријум довољне обраде (прераде)) сматра се роба која је прошла довољну обраду или прераду и ако вредност материјала без порекла употребљених у том процесу није већа од 50 одсто вредности робе која се извози.

Вредност материјала без порекла употребљених у процесу обраде (прераде) одређује се на основу царинске вредности тих материјала у време њиховог увоза у Страну у којој се врши њихова обрада (прерада).

Вредност робе која се извози из једне од Страна одређује се на основу цене према клаузули франко-фабрика.

2. КУМУЛАЦИЈА ПОРЕКЛА

Чланом 6. Прилога 3 уз Споразум прописана је кумулација порекла према којој роба или материјали пореклом из Стране који се користе као материјали у процесу производње робе у другој Страни сматрају се пореклом из оне Стране у којој су обављене последње операције, осим оних из члана 7. став 1. Прилога 3 уз Споразум (Недовољна обрада (прерада)).

Порекло таквих материјала се потврђује на основу сертификата о пореклу робе (Форма СТ-2), издатог од стране овлашћеног органа.

3. ПОСЕБНИ СЛУЧАЈЕВИ УТВРЂИВАЊА ПОРЕКЛА РОБЕ

Чланом 8. Прилога 3 уз Споразум обухваћена су различита правила и то: правило по којем уређаји, прибор, резервни делови и алати намењени за коришћење заједно с машинама, опремом, апаратима или возилима имају порекло из оне Стране из које су и машинама, опрема, апарати или возила; правило о амбалажи као саставном делу производа или посебном производу; правило о условима које је потребно испунити да би се, роба у несастављеном, растављеном облику, као и роба која се транспортује у расутом стању, а која се испоручује у више пошиљки, сматрала јединственом робом; правило по којем се порекло топлотне, електричне енергије, машина, опреме и алата и све друге робе која не улази у њен састав, али чија употреба чини део производног процеса, не узимају у обзир приликом одређивања земље порекла и правило за робу која се сврстава као сет.

4. ДИРЕКТНА ИСПОРУКА РОБЕ

Директна испорука робе прописана чланом 9. Прилога 3. уз Споразум представља један од услова за примену режима слободне трговине. Под директном испоруком робе сматра се испорука робе која се превози с територије једне Стране на територију друге Стране без преласка преко територије било које треће стране. Међутим, роба се може превозити и преко територија трећих страна због географских, саобраћајних, техничких или економских разлога, под условом да се та роба током превоза, укључујући и за време привременог складиштења на територијама тих трећих страна, налази под царинском контролом (надзором).

5. УСЛОВИ ЗА ОДОБРАВАЊЕ РЕЖИМА СЛОБОДНЕ ТРГОВИНЕ

Чланом 10. Прилога 3 уз Споразум прописано је да се режим слободне трговине на територијама Страна одобрава за робу ако она задовољава критеријуме порекла, као и ако истовремено испуњава следеће услове:

(а) да је царинском органу Стране увознице поднет важећи и прописно попуњен сертификат о пореклу робе на обрасцу (Форма СТ-2), а у случају утврђеном у члану 13, декларација о пореклу робе;

(б) да су испуњени услови директне испоруке робе из члана 9;

(в) да су задовољени захтеви везани за административну сарадњу.

У вези са применом услова за одобравање режима слободне трговине указујемо на разлику у односу на билатералне споразуме о слободној трговини које је Република Србија примењивала са Руском Федерацијом, Републиком Белорусијом и Републиком Казахстан, с обзиром да је код ових споразума као један од услова за одобравање режима слободне трговине био и услов тзв. „директне купопродаје“ која је подразумевала да се режим слободне трговине могао одобрити уколико се роба извозила односно увозила на основу уговора између резидената државе једне и друге стране, што код овог Споразума није случај. У том смислу роба се може куповати и продавати и на основу купопродајних уговора и са трећим лицима („посредници“). То практично значи да се у Републици Србији може нпр. применити преференцијални тарифни режим за робу преференцијалног порекла Руске Федерације за коју се, уз доказ о пореклу и доказе о испуњености услова директног транспорта, у Републици Србији подноси и фактура из треће земље нпр. из Европске уније.

6. ДОКАЗИ О ПОРЕКЛУ

Правила о пореклу садржана у Прилогу 3. предвиђају две врсте доказа о пореклу: сертификат о пореклу робе (Форма СТ-2) у складу са чланом 12. и декларацију о пореклу робе у складу са чланом 13.

Сертификат о пореклу (Форма СТ-2) се издаје за једну пошиљку робе, и у **сврху одобравања режима слободне трговине важи 12 месеци** од датума његовог издавања од стране овлашћеног органа.

Сертификат се може издати и након извоза робе, док у случају губитка или оштећења сертификата овлашћени орган издаје његов званично оверен дупликат. Такође у замену за оригинал сертификата о пореклу (Форма СТ-2) поништеног по било ком основу или у случају да је потребно поново сачинити раније издати сертификат о пореклу (Форма СТ-2) овлашћени орган може издати нови сертификат.

Новина у овом Споразуму у односу на билатералне споразуме које је Република Србија примењивала са Руском Федерацијом, Републиком Белорусијом и Републиком Казахстан се огледа у томе да у случају кретања робе, између Страна, која није подвргнута обради (преради), осим поступака очувања и њеног паковања, као и припреме за продају и транспорт, овлашћени орган Стране може издати заменски сертификат уместо сертификата о пореклу (Форма СТ-2). Заменски сертификат о пореклу (Форма СТ-2) се издаје на основу сертификата о пореклу (Форма СТ-2) издатог од стране овлашћеног органа Стране са чије територије је робе увезена на територију друге Стране, и представља доказ земље порекла наведене у таквом сертификату о пореклу (Форма СТ-2). При томе се у рубрику 5. уписује „**Issued on the basis of certificate form СТ-2**“ или „**Выдан взамен сертификата формы СТ-2**“ уз навођење броја и датума сертификата о пореклу (Форма СТ-2) Стране извознице као и овлашћеног органа који је сертификат о пореклу (Форма СТ-2) издао.“ То практично значи да се за робу у непромењеном стању која је увезена нпр. у Републику Србију из Републике Белорусије, може потврдити порекло Републике Белорусије за извоз из Републике Србије у нпр. Руску Федерацију.

Сертификат о пореклу (Форма СТ-2) који се издавао од стране Управе царина Републике Србије за примену билатералних споразума о слободној трговини између Републике Србије и Руске Федерације, Републике Белорусије и Републике Казахстан ће се користити и за примену овог Споразума.

Сертификат о пореклу (Форма СТ-2) се попуњава на руском или енглеском језику.

Други доказ о пореклу, декларација о пореклу робе се може сачинити за потврђивање порекла малих пошиљки робе, чија царинска вредност не прелази еквивалентни износ од 5000 евра.

Рок важења декларације о пореклу робе у **сврху одобравања режима слободне трговине ограничен је на дванаест (12) месеци** од датума када ју је потписао произвођач, извозник или пошиљалац.

Чланом 14. Прилога 3 уз Споразум предвиђено је да се подношење сертификата о пореклу (Форма СТ-2) или декларације о пореклу робе у циљу примене режима слободне трговине не захтева приликом увоза пошиљки робе са пореклом чија вредност не прелази еквивалентни износ од 200 евра, под условом да та испорука није део једне или више пошиљки, што се може основано сматрати начином за избегавање подношења сертификата о пореклу (Форма СТ-2) или декларације о пореклу робе.

7. АДМИНИСТРАТИВНА САРАДЊА

Чланом 15. Прилога 3 уз Споразум предвиђено је да Стране размењују преко Евроазијске економске комисије следеће информације:

1. узорке сертификата о пореклу (Форма СТ-2) и допунских листова сертификата о пореклу (Форма СТ-2) (уз навођење података о карактеристикама заштите);
2. узорке отисака печата овлашћених органа (узорци морају бити оригинални и јасни, како би се омогућила недвосмислена идентификација њихове аутентичности);
3. информације о називима и адресама овлашћених органа, и
4. информације о називима и адресама верификационих органа.

Додатно царински органи Страна врше накнадну проверу сертификата о пореклу (Форма СТ-2) и декларација о пореклу робе одабраних или методом случајног узорка или када постоји основана сумња царинског органа Стране увознице у погледу веродостојности тих докумената или тачности података садржаних у њима.

8. ПОПУЊАВАЊЕ ЦАРИНСКЕ ДЕКЛАРАЦИЈЕ

8.1 Увоз - шифре у рубрици 36 ЈЦИ

Приликом примене преференцијалне царинске стопе за производе пореклом из ЕАЕУ, рубрика 36 царинске декларације попуњава се на следећи начин:

Споразум о слободној трговини између Републике Србије, с једне стране и Евроазијске економске уније и њених држава чланица, с друге стране - за сву робу која није обухваћена Прилогом 1. овог споразума (увоз из Републике Јерменије)	AM00U
Споразум о слободној трговини између Републике Србије, с једне стране и Евроазијске економске уније и њених држава чланица, с друге стране - за сву робу која није обухваћена Прилогом 1. овог споразума (увоз из Републике Белорусије)	BY00U
Споразум о слободној трговини између Републике Србије, с једне стране и Евроазијске економске уније и њених држава чланица, с друге стране - за сву робу која није обухваћена Прилогом 1. овог споразума (увоз из Киргиске Републике)	KG00U
Споразум о слободној трговини између Републике Србије, с једне стране и Евроазијске економске уније и њених држава чланица, с друге стране - за сву робу која није обухваћена Прилогом 1. овог споразума (увоз из Републике Казахстан)	KZ00U
Споразум о слободној трговини између Републике Србије, с једне стране и Евроазијске економске уније и њених држава чланица, с друге стране - за сву робу која није обухваћена Прилогом 1. овог споразума (увоз из Руске Федерације)	RU00U
Споразум о слободној трговини између Републике Србије, с једне стране и Евроазијске економске уније и њених држава чланица, с друге стране – пољопривредни производи обухваћени Прилогом 1. овог споразума у оквиру тарифне квоте (увоз из Републике Јерменије, Киргистанске Републике и Републике Казахстан)	U112U

Споразум о слободној трговини између Републике Србије, с једне стране и Евроазијске економске уније и њених држава чланица, с друге стране – пољопривредни производи обухваћени Прилогом 1. овог споразума у оквиру тарифне квоте (увоз из Републике Јерменије, Републике Белорусије, Киргистанске Републике и Републике Казахстан)	U212U
---	-------

8.2 Упоредна табела законских основа и редних бројева унутар и ван квоте за робу са ЕАЕУ преференцијалним пореклом

Напомена:

- Подаци су сортирани по редном броју квоте, законском основу;
- Прва расподела тарифних квота, у складу са Инструкцијом о управљању тарифним квотама, ће се извршити **12. јула 2021. године (понедељак)**. Декларације/захтеви поднети 10. и 11. јула 2021. године, биће равноправни у расподели квота.

Земља порекла	Законски основ унутар квоте	Редни број квоте	Тарифна ознака	ЕХ	Годишња количина	Преференцијална стопа царине унутар квоте (%)	Стопа царине на количине ван квоте (%)
AM, KG, KZ	U112U	501	0406 30 31 00		100 тона	0	30
			0406 30 39 00				
			0406 30 90 00				
AM, BY, KG, KZ	U212U	520	2208 20 18 00		50 000 литара чистог (100%) алкохола	0	30
			2208 20 19 00				
			2208 20 28 00	69			
			2208 20 66 00	69			
			2208 20 69 00	69			
AM, BY, KG, KZ	U212U	521	2402 20 10 00		2 000 000 хиљада комада	0	15
			2402 20 90 00				57,6 мин 5,15 € макс 7,57€/1000 КОМ

У рубрику 44 јединствене царинске исправе неопходно је унети постојећу шифру доказа о пореклу и његов серијски број, како следи:

Опис	Шифра у рб. 44 ЛЦИ
Декларација о пореклу робе	U03
Сертификат о пореклу робе (Форма СТ-2)	U15

9. ПРЕЛАЗНЕ ОДРЕДБЕ

Чланом 19. Прилога 3 уз Споразум прописано је да у року од једне (1) године од дана ступања на снагу Споразума, овлашћени органи имају право да примењују обрасце сертификата о пореклу (Форма СТ-2) који се користе у Странама и који се разликују од форме одређене у Прилогу 1 уз Правила о пореклу. Попуњавање таквих сертификата о пореклу (Форма СТ-2) врши се уз узимање у обзир захтева утврђених чланом 18. Прилога 3 уз Споразум.

С обзиром да Прилогом 3 уз Споразум нису дефинисане друге прелазне одредбе, роба која је стекла порекло Руске Федерације, Републике Белорусије и Републике Казахстан у складу са применом билатералних споразума између наведених земаља и Републике Србије, за коју су докази о пореклу издати пре 10 јула, а која није оцарињена, може се царинити по новим законским основима уколико одредбе билатералних споразума нису у супротности са одредбама овог Споразума.

9. ПРАЋЕЊЕ ПРИМЕНЕ СПОРАЗУМА И ПРАВИЛА О ПОРЕКЛУ

У циљу правилне и једнообразне примене прописа, управници царинарница дужни су да осигурају да сви надлежни царински службеници буду упознати са правном регулативом којом је регулисана материја у вези трговине у оквиру споразума о слободној трговини, као и да им она буде на располагању на царинским испоставама.

(Акт Управе царина број 148-П-483-01-213/2021 од 06.07.2021. године)